

Encyklopediā Matkaajan Intiaan

*Kalle
Sankala*

Kalle Sankala

Ensyklopedia matkaajan Intiaan

Copyright © Kalle Sankala 2017

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa
Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

ISBN 978-952-339-930-3

Taitto ja kansi Kalle Sankala

Kiitokset

Uskosta ja tuesta kirjan valmistumista kohtaan Tanjalle, Linnealle, äitille, ystäville ja kavereille, tukijoille ja tiedontarjoajille. Kiitokset myös Tourusille, Alisalle avunannosta ja yleisestä hassuttelusta. Kumarrus kotimaan ja ulkomaiden karvaisille kavereille Mantulle, Purnulle, Brunolle, Nanolle sekä Faron rantaan Ransulle, Elmerille ja Rikulle. Kiitokset Oulun kaupunginkirjastolle ja Faron kirjastolle. Dicetowerille ja rateyourmusic.com:lle välivihteestä. Viimeisenä ja merkittävimpänä kiitokset Anskulle, joka tuki ja turvasi, huolsi, piti kodin kasassa ja mahdollisti paneutumisen projektiin. Kiitos Intian ihmeelliset ihmiset, joiden kanssa osuimme samoille teille ja tantereilla.

Kumarrus netin käyttövapaista irtokuvista hetkinä jolloin oma kamera ei salamoinut: Travelling Slacker, Klaus Nahr, Mike Prince, Juan M. Gatica, Purblind, Poonam Agarwal, Harsh Mangal, Michael Scalet, Edward Crompton, Ramesh Sharma, Abhishek Kumar, Emmanuel Dyan, Rita Willaert, Amogh Sarpotdar, Onkar Hoysala, Sherry J. Ezhuthachan, Wishwasdeep Srivastav, Jean-Pierre Dalbéra, Haydn Blackey ja Adam Jones. Kiitollinen maininta freepik.com:lle vektoreista ja graafisista vaihtoehtoista. Kannen vektorit Freepik:n kautta Creative hat, Olga spb ja Ibrandify.

Sisällysluettelo

Alkusanat	8
Intia numeroina	9
Uskonnot	10
Intia, uskontojen suojasatama	10
Hindulaisuus	12
Islam	20
Kristinusko	23
Sikhiläisyys	24
Buddhalaisuus	26
Jainalaisuus	28
Zarathustralaisuus	30
Heimouskonnot	32
Ateismi ja agnostismi	34
Matkaajan Intia	35
Majoitus	35
Junat	37
Bussit	46
Matkaajan kohteet	50
Intian anatomia	53
Andamaanit	54
Andhra Pradesh	70
Arunachal Pradesh	96
Assam	106
Bihar	127
Chandigarh	139
Chhattisgarh	142
Dadra ja Nagar Haveli	152
Daman ja Diu	155
Delhi	160
Goa	171

Gujarat	193
Haryana	206
Himachal Pradesh	214
Jammu ja Kashmir	238
Jharkhand	252
Karnataka	263
Kerala	309
Lakshadweepit	341
Länsi-Bengali	352
Madhya Pradesh	375
Maharashtra	407
Manipur	447
Meghalaya	453
Mizoram	462
Nagaland	467
Odisha	475
Pondicherry	495
Punjab	503
Rajasthan	509
Sikkim	538
Tamil Nadu	551
Telangana	615
Tripura	621
Uttar Pradesh	627
Uttarakhand	652
Lähteet	692
Hakemisto	694

Alkusanat

Kiitokset sinulle joka kaappasit tämän kirjan tutkimusmatkailulliseen tutkintaan. Piteletpä kirjaa käsissäsi tai tutkaatpa dataa ruudulta, olet ensimmäisen suomen kielellä kasatun Intia-matkaoppaan hypistelijä. Ensyklopedia matkaajan Intiaan on lajissaan toistaiseksi ainoa, työn määrän tuntien uskon sen myös sellaisena tovin pysyvän. Intiasta on vuorattu hyllymetrit oppaita ja otoksia, matkakirjoja ja seikkailullisuuksia, muttei koskaan aiemmin koko maan yksiin kansiin puristavaa pinnistystä kotimaamme kantavan kauniilla kielellä. Kirjan kirjoittamisen taustalle piirtyi halu kirjoittaa eläväisellä kielellä otos Intian ihmemaan ilmiöistä ja ilmiömaisista kohteista - opaskirjoilla kun on ollut tapana naulata uneliaisuudellaan haukottelijoiden otsat pöytään jo vuosikymmeniä.

Huolimatta siitä, kuinka paljon historia on meitä määrittelevä, tässä kirjassa ei käydä käsiksi Intiaan historiallisella perspektiivillä. Syitä ja tekosyitä löytyy – edes painokoneet eivät pystyneet siihen sivumäärään, joka olisi kattanut maan käänteet, valloittajien ja vallitsijoiden moninaisuudet ja tarvittavat takaumat pintaraapaisua pitemmälle. Toisaalta Intiasta on kirjoitettu neliömetreistä kuutioihin ja linoleumista kattotiiliin mitä verrattominta historiakartoitusta, tuotantoa jonka löytäminen palkitsee, muttei etsijää vaikeudellaan haasta.

Sen sijaan Ensyklopedia matkaajan Intiaan pyrkii kahlitsemaan lukijan kaikkeen matkaajan Intia-aiheistoon, pääpaino tiukasti maan monituisissa omituisuuksissa – kartoitetuissa ja vielä vähemmällä värinällä reissaajakehtojen kantapöydissä kohisevissa kohteissa. Maan kulttuuria ja käänteitä, osin myös matkaajaperspektiivin ulkopuolelta, esitellään erillisin lokeroin tekstin sekaan ripoteltuina. Tarkemman, joskin yhä pienimuotoisen tähystyksen saavat maan lukuisat uskontokunnat. Jo pelkkä henkisten polkujen ja uskontokuntien monituisuus puhuu maan sisäänrakennetusta uskonnon merkityksestä. Halu uskoa elää ja voi hyvin, vaikka yksin henkiseksi ei Intian kokoista jättäiläistä kannata lokeroida. Uskontojen tehtävä arjessa ja merkitys maan kulttuurissa on niin voimakas, ettei kirjaa voisi kansittaa ilman sanan vaihtamista uskon asioista.

Lopuksi Ensyklopedia matkaajan Intiaan ei ole kirja jonka tavaamista kannesta kanteen olisi suositeltavaa edes sieluista rohkeimmille. Kirja on kattaus ja selonteko kohteista, ilmiöistä ja ihmeistä, joihin käytäntöön aikeensa virittänyt matkaaja on Intiassa kohtaava. Ennen muuta kirja on kehotus luistattaa kytkintä, lähteä ja liikehtiä - se on parhaimmillaan tien päällä ooppaana seuraavan askeleen ottajalle.

Intia numeroina

1,1 %	-	avioliitosta eroavien määrä
1,2 %	-	vuosittainen väenstönkasvu
6	-	yleismitta metreissä sikhien turbaanin kangaskaistaleelle
36 %	-	maailman köyhistä elää Intiassa
42	-	tuntia kestänyt sähkökatko vuonna 2012, joka pimensi puolelta Intialta sähköt
66.	-	sijoitus maailman turvallisimpana ruokamaana
70 %	-	maailman mausteista
108	-	hindulaisille keskeisten pyhiinvaelluspaikkojen määrä
1000	-	nimeä joilla Vishnu yleensä tunnetaan
1008	-	nimeä joilla Shiva tunnetaan
1425	-	kansalaista yhtä lääkäriä kohti
1585	-	vuosittain tuotettavien elokuvien määrä
1625	-	Intiassa puhuttujen kielten ja murteiden määrä
7500	-	rantakaistamäärä kilometreissä
120 000	-	arvioitu neliökilometrimäärä, joka yhä kiistanalaista Intian ja Kiinan välillä
144 647	-	junarataverkoston kokonaispituus kilometreissä
155 015	-	postitoimistoa Intiassa (joista 90% maaseudulla)
202 250	-	vuosittaisessa Ganpati-juhlassa 'hukutettavien' Ganesha patsaiden määrä
500 000	-	arvioitu kylien määrä Intiassa
2 400 000	-	temppeleiden ja pyhättöjen kokonaismäärä
3 319 644	-	teiden yhteispituus kilometreissä
10 000 000	-	kiloa jätettä jonka Suur-Delhi tuottaa päivittäin
330 000 003	-	Jumalaa hindulaisuudessa
1 300 000 000	-	jätevesilitraa jotka päivässä leviää Varanasiin
80 281 000 000	-	Intian valtionvelka dollareissa

Uskonnot

Intia, uskontojen suojasatama

Intian kaltaisessa uskontojen tykistötulessa uskontavat ja -doktriinit leviävät ja antavat jossain määrin myös mahdollisuuden uskonnolliseen evoluutioon. Vaikutteet tulevat ja menevät, uskontokaan ei ole mitään pysyvää, vaan muovautuu ajan hampaassa, joskin usein hitaammin kuin yhteiskunta muilta osa-alueilta.

Lukuisiin muihin maihin verrattuna Intia esittäytyy perustellusti varsin suvaitsevana uskonnollisen erilaisuuden kartastoissa. Kärhämöintiä ja uskonnollisten miekkojen kalistelua tapahtuu, mutta mittelöinti on pysynyt maan uskonnolliseen monumentaalisuuteen verrattuna marginaalisena ilmiönä. Esimerkiksi juutalaisuuden ja zarathustralaisuuden kiinteytyminen intialaiseen uskontokulttuuriin tapahtui jopa hämmästyttävällä sulavuudella. Se tapahtui myös ilman että kumpaakaan uskontoa olisi valtavirran toimesta yritetty sulauttaa osaksi kunkin hetken hallitsevaa uskontopohjaa.

Uskonnon äärimmäistä tärkeyttä intialaisessa kulttuurissa selventää jo se, ettei uskonnosta sinänsä erota. Tämä koskee etenkin hindulaisuutta jossa viisas mies vertaa uskontoa ihmisen omaan nahkaan, käärmeeltä nahanluonti voisi onnistua, mutta ihminen sitä ei vaihda. Hindulaisuudessa ainoa mahdollisuus muutokseen on kääntyminen toiseen uskontoon, mikä on täysin mahdollista ja mitä myös useat koskemattomat eli dalitit tekevät yhä kasvavalla painotuksella. Suunta on ollut perinteisesti hindulaisuudelle 'tutuissa' uskonnoissa kuten jainalaisuudessa tai buddhalaisuudessa. Uskonnosta eroamisen haastavuus kertoo silkasta uskonnon linkittymisestä kulttuuriin ja ihmisten jokapäiväiseen elämään. Uskonto ei ole vain uskonto, toisaalta uskonto on paljon enemmän kuin vain uskonto. Se lennähtää intialaisessa merkityskentässä tarkoittamaan laajemmin elämänpiiriä, joka ei ole rajoittunut vain palvontaan, Jumaliin tai temppeleihin.

Jaottelujen maailmassa - Intian uskonnot yhdeltä kantilta

Intian uskonnot voidaan jaotella vaihtelevan mielivaltaisesti tai vahvoin järkiperustein. Karkea, mutta esimerkillisen osuva jako suuntaa uskonnot kolmeen joukkueeseen:

- 1) Kääntyminen ei mahdollista (hindulaisuus, zarathustralaisuus)
- 2) Ei-käännytystyötä, mutta kääntyminen mahdollinen (buddhalaisuus, jainalaisuus)
- 3) Lähetysuskonnot (islam, kristinusko)

1500-luvun lopulla mogulihallitsija Akbar kirjaili uskonnollisen suvaitsevaisuuden puolesta – samoihin aikoihin Euroopassa uskonnollinen suvaitsevaisuus eli yhä totaalisisessä pimeydessä toisinajattelija Giordano Brunon palaessa kerettiläisin leimoin roviolla. Uskonnollisen pluralismin historianlehdet ovat Intiassa levittäytyneet mittoihin joista olisi syytä ottaa mallia siis myös muualla. Samalla sitä sopisi laajentaa yleiseen erilaisuuden kunnioitukseen myös muissa asiayhteyksissä, myös Intian omien rajojen sisällä.

Niin tai näin Intiasta ei voi puhua ilman viitteitä ja painotuksia uskontoon. Lukemat ja vertailukohdat ovat nekin vyöryttävää muotoa: Intiassa on noin 2 400 000 uskonnollista pyhättöä – enemmän kuin kouluja, yliopistoja tai sairaaloita yhteensä. Samalla avauksella 94 prosenttia intialaisista tunnustaa olevansa uskonnollisia. Määrät ovat yhä kovat vertasipa niitä mihin tahansa kolkkaan pienellä pyöreällä uskomattoman uskovalla ja uskovan uskomattomalla pallollamme.

Hindulaisuus

80,5 prosenttisesti hindulaisen maan tarinaa ei niin vain kerrota ilman sivujuonteita hindulaisuuden syville alkulähteille. Ganges, Yamuna, Kailash, Shiva ja Krishna ovat vain muutamia kenties värikkäimmän maailmanuskonnon erisnimiä. Niillä kaikilla on omat tarinansa ja monissa tapauksissa useampikin. Selkeää alkamisajankohtaa tai perustajaa tällä uskontojen äidillä sen sijaan ei ole. Äärimmäisen mielenkiintoisen hindulaisuudesta tekee tämän ohella se, ettei sillä ole juurikaan yhteistä muiden uskontojen kanssa – ainoastaan hindulaisuuden välittömässä vaikutuspiirissä kasvaneet uskonnot kuten buddhalaisuus ja jainalaisuus voidaan nähdä sen sukulaisina ja silloinkin lähinnä kaukaisten siskopuolten pukeissa, sen verran pitkän tarinan hindulaisuus on itselleen kirjoittanut.

Määritelmällisen haastavuuden pohjavirtauksia lisää muun muassa se, ettei hindulaisuudella ole yhtä yhteistä pyhää kirjaa, profeettaa, dogmaa, uskonnollista organisaatiota tai edes selkeää rakennetta. Se on varsin pirstaleinen ja uskontona jopa evolutiivinen länsimaissa totutun ilmestysuskonnon sijaan. Lopulta on jopa mietittävä voidaanko mitään näin monituisen omituista, kompleksista ja jatkuvassa muutoksen virrassa uivaa edes kutsua uskonnoksi. Hindulaisuuden pitäminen yhtenä yhtenäisenä uskontona on totuuden nimissä varsin moderni keksintö. Hindulaisilla koulu- ja nurkkakunnilla sekä lahkoilla on kuitenkin yhteneväisyyksiä joiden harmonisessa ilmapiirissä voimme puhua jostain niinkin eteerisestä kuin hindulaisuudesta uskontona. Kaikkein huomattavimpia yhtenäisiä piirteitä lienevät usko jälleensyntymään, sen tasosta ja laadusta päättävään karmaan, joukkoon vaihtelevia pyhiä kirjoituksia ja Jumalten kolmiyhteyteen, luovan Brahman, säilyttävän Vishnun ja tuhoavan ja sen kautta uudelle luomiselle alustuksen tekevän Shivan muodoissa. Parhaiten hindulaisuuteen voinee suhtautua yhtenäisen uskonnon sijaan jatkuvassa muutoksessa olevana uskonnollisena traditiona.

Etymologisesti sanaa hindu käyttivät ensimmäisen kerran persialaiset, jotka osoittelivat nimellä Indus-joen itäpuoleisiin ihmisiin – suurpiirteisesti siis nykyisen Intian alueen kansaan. Silti hindulaisuuden harjakaisia uskonnon kattoterminä vietettiin vasta 1800-luvulla, englanninkielen sanakirjoista hindulaisuutta oli turha etsiskellä ennen vuotta 1839. Vanhimmat Indus-kulttuurin tutkimukset ovat taas avanneet epäilyksen portteja siitä, että hindulaisuudessa vahvana nähtyä Shivaa tai ainakin epäilyttävästi hänen kaltaista jumalhahmoa olisi palvottu jo noin 4000-1750 eKr. Samaan joskin varsin laajaan

ajanjaksoon voidaan liittää myös lukuisia muita sittemmin hindulaisuuteen kiihkolla liitettyjä uskonriippaita ja palveluskohteita kuten Jumalattaria ja fallosymboleja.

Teknisesti ihminen syntyy hindulaisuuteen, jolloin siitä irtautuminenkin on sangen monimutkaista ja useimpien näkemysten mukaan myös mahdotonta. Kolikolla on myös kääntöpuolensa – ei-hinduksi syntyneen on periaatteessa mahdotonta kääntyä hindulaisuuteen, ainakaan sen perinteisimmässä muodossa. Kuten aina ja etenkin Intiassa, myös tässä piilee poikkeuksensa. Esimerkiksi Swami Narayan (1781-1830) alulle siivittänyt hindulaisuuden ei-dualistinen muoto hylkää kastilaitoksen ja sen kautta on myös avoin alkujaan ei-hindulaisille. Myös länsimaihin kelpo myötätuulella lipuneeseen Hare Krishna-liikkeeseen (ISKCON) kääntyminen on varsin sallittua jopa suotavaa. Osaltaan juuri Hare Krishna-liikkeen kaltaiset poikkeukset vahvistavat säännön, jonka mukaan hindulaisuus on äärimmäisen joustava ja monimuotoinen. Sen eri muodot tulvivat tietoisuuteemme jatkuvien poikkeuksien ja lisähuomautuksien tähden hindulaisuudesta paljon enemmän kuin pelkän kuivan sarjan dogmeja ja uskonnollista sääntöviidakkoa.

Ulkopuoliselle hindulaisuus saattaa vaikuttaa miltei sokeana palvelutaloksi ja valitun tai valittujen Jumalten ylistämisenä. Silti palvelutaloksi ei ole aivan näin yksinkertainen ilmiö, vaan tarkoittaa yleensä myös henkilökohtaisemman suhteen luomista Jumalaan. Sidettä lujitetaan muun muassa temppeleissä tapahtuvan *darshanin* eli Jumalan henkilökohtaisen näkemisen yhteydessä sekä *puja*-seremonioin eli uhrilahjojen kautta tapahtuvien kunnioituksen osoituksin. Itse uhrilahjojen kirjavuus on hämmästyttävä ja tapahtuu yhtä lailla kotona kuin temppeleissäkin. Herkkusuisemmille Jumalalille uhreiksi kelpaavat tietysti makeiset, mutta Jumalia ilostuttavat myös suitsukkeiden aromaattiset tuoksumailmat sekä hedelmät, joista yleisimpiä lienevät kookokset. Jumalat ovat siirtyneet modernimpien palveluskohteiden mukaan myös internetin laajakaistalle, sillä temppeliin kerkeämättömät voivat uhrata *flash*-pohjaisia kynttilöitä tai suitsukkeita niille tarkoitetuilla nettisivuilla. Kuka vielä kehtaa väittää hindulaisuutta tai uskontoja laajemmin pelkästään konservatiivisiksi stagnaation jäykistämiksi monumentteiksi.

Hindulaisuuden erityispiirteinä voidaan ilman suurta kiistanalaisuutta nähdä sen joustavuus ja moninaisuus. Harva uskonto on säilynyt yhtä elinvoimaisena, samalla ottaen ympäröivistä uskonnoista ja kulttuureista vaikutteita säilyttäen silti uskontonsa keskeiset pääperiaatteet tuttuina vuosituhansien vieressä. Osaltaan tämä jousto on ollut selittämässä hindulaisuuden voitokasta uskonnonhistoriallista säilymistä. Uskonnollisesta evoluutiosta on tapahtunut, mutta aika ei ole kuluttanut hindulaisuuden särmiä täysin ympäröiviksi.

330 000 003 Jumalaa, kolmet kasvot ja kaiken ykseys

Hindulaisen jumalkokoelman ymmärtäminen saattaa vaikuttaa vähintään ylitsepääsemättömältä ja luonnollisesti on lukemattomia tapoja joilla asiaa voidaan lähteä purkamaan. Silti pääasiallisesti monijumaluus hindulaisuudessa on länsimaisen ajattelutavan korruptoima yksinkertaistus. Vaikka hindulaisuus avaa loisteliaasti ovet uusille ja yhä uusille Jumalhahmoille, osan vanhoista jäädessä jumalalliseen unohduksen lepotarhaan, ovat yli kolmensadan miljoonan Jumalan galleriat yleisesti vain mielenkiintoinen kuriositeetti ja hindulaisen pluralismin jäänne. Jäänne joka tosin hindulaiselta osaltaan kuvaa Intian kulttuurin moninaisuutta ja lähes mittaamatonta kerroksellisuutta.

330 000 003 Jumalan supistaminen kolmeen on työ jonka voi kuvitella vaativan kovan käden yksinkertaistuksia, mutta joka tämän hämmentävän uskonnonkulttuurin piirissä ei ole täysin mahdotonta. Hindulaisuudessa vallitsee siis uskontohistoriallisesti perinteinen kolminaisuus: Brahma, Shiva ja Vishnu.

Lähes poikkeuksetta arjen uskonnossa hindulainen on valinnut palvomansa Jumalan tai muutaman eikä taatusti muista miljoonien Jumalten miljoonia eri nimiä. Hindut eivät siis yleensä koe olevansa polyteistisiä, vaikka tässäkin on kyse vahvasti siitä, keneltä kysyy. Kuten sanottua hindulaisuuden alentamista yhdeksi tietyksi yhdenmukaiseksi uskonnoksi ei ole erityisen mielekäästä muuten kuin asioiden reippaan yksinkertaistamisen kannalta.

Loppujen lopuksi suhdeluvultaan värikäs ja monipäinen jumalkatras voidaan kiteyttää yhteen viimeiseen tekijään. Kyse on kaiken takana häärvästä Brahmanista – maailmansielusta, kaiken ollessa tämän todellisen heijastusta. Brahma ja Brahman kannattaa erottaa toisistaan. Läheisestä nimellisyydestään huolimatta Brahma on luojajumala, hindulaisuuden jumalkolminaisuuden yksi merkittävä osa, Brahman sen sijaan kaiken takana oleva jumalallinen ykseys. Brahman nähdään hindulaisuudessa absoluuttina, ikuisena ja loppumattomana vain muutamiin ylistyssanoihin turvautuessamme. Brahmanin lähes selittämätöntä luonnetta ja samalla mittavaa arvostusta yhteensovittaa se, ettei tätä kaiken olevan pohjaa voida edes palvoa, vaan sen todetaan vain yksinkertaisesti olevan. Tämän vankan kalliopohjan johdosta hindulaisuutta voidaan useimmiten pitää jopa monoteistisenä monijumaluuden häilyessä näennäisen ja todellisen välitiloissa – totuus on yksi vaikka viisaat sitä monin nimin kutsuvatkin kuten pyhässä Rig Veda-tekstissä osuvasti sanotaan.

Hindulaisuuden haarat

Sekoittaaksemme vielä hieman pakkaa voimme hyvin perustein aloittaa jaarittelun hindulaisuuden olemisesta aivan liian laaja ja moninainen yhden uskonnon neliöittämään lokeroon. Monien mielestä on jopa turhaa puhua hindulaisuudesta yhtenäisenä sillä erilliset lohkot selventävät tätä uskontojen äitiä parhaiten. Seuraava jaottelu selventää halua puhua hindulaisuuden sijaan ainakin neljästä erillisestä, jos ei aivan uskonnosta, niin ainakin uskonnonhaarasta. Lopulta kyse on pitkälti makuasiasta ja käsitteiden loputtomasta näpertelystä. Toisten mielestä kaikkialta löytyvät hindulaisuuden pääryhmät ottavat suojiinsa riittävän määrän yhteistä uskontokulttuurillista perintöä ja piirrettä jotta puhuminen yhtenäisestä uskonnosta olisi perusteiltaan tarpeellisen painavaa.

Vaishnavismi

Kevyesti suosituin hindulaisuuden suuntaus palvoo yksinkertaisuudessaan Vishnua. Yksinkertaistuksia uhmaten vaishnavismi jakautuu kuitenkin neljään pääoppiin eli *sampradaya*an. Sekavuutta ja yleistä hämmästyttävyyttä lisätäksemme sanottakoon, että esimerkiksi vaishnavismin *rudra sampradaya* jakaantuu vielä kahteen alaluokkaan. Yleistä ja alahaaroja yhdistävää vaishnavisteille on tietysti Vishnuun kohdistuva palvonta. Vishnu poikkeaa jumalkatratista siinä, että hän esiintyy yleisimmin yhtenä kymmenestä avatareista, jotka vaihtelevat kilpikonnasta Buddhaan. Tämän lisäksi esimerkiksi Odishan alueella vahvana elävä Jagannath-haara katsoo Jagannathin olevan puisessa hahmossaan yksi Vishnun muoto. Jagannathin lisäksi suosituimmat Vishnun muodot ovat Raman ja Krishnan inkarnaatiot.

Erityisen suosittua juuri vaishnavisteille on *bhaktin* eli hartaanpuoleisen palvonnan harjoittaminen. Hartauden uskotaan johdattavan vapautukseen, joka kuitenkin vaishnavismin pääopeissa tapahtuu vasta kuoleman jälkeen. Omalta osaltaan tämä komppaa vaishnavismin raskasrakenteista suosiota, jossa vapautuminen voidaan jättää Vishnun jonkin inkarnaation nöyrään palvomiseen.

Vaishnavisteille erityisen pyhiä paikkoja ja temppeleitä ovat muun muassa Uttarakhandin Badrinath, Purin Jagannath-temppeli Odishassa sekä Krishnan tarinaa avaava Dwarka, Gujaratissa.

Shaivismi

Shivan siniseen, yhtälailla rauhoittavaan, räjähdysherkkään kuin myötätuntoa säteileväänkin luontoon nojaava shaivismi on hindulaisuuden toiseksi yleisin muoto. Koko joukosta shaivismi nosti päänsä ensimmäisenä. Vanhimpana traditiona sen alku paikantuu aikaan noin 150 eKr., vaikka Shivan palvonta löytääkin jo hämäräksi kääntyneen alkupisteensä huomattavasti varhaisemmalta kaudelta.

Shaivismi jakautuu intialaisen uskonnon perinteisellä polveutumistenholla kuuteen ryhmään: *Pashupatan-* ja *Kashmirin shaivismi*, *Siddha-* ja *Shaiva Siddhanta*, *Lingayatism* sekä *Shiva Advaita*. Erot ovat ulkopuoliselle katsojalle haastavasti havaittavat. Yleisesti Shivan lisäksi shaivismi palvoo Shivan mytologiasta sikiäviä Jumalia kuten hänen puolisoaan Parvatia ja poikiaan Ganeshaa sekä Karttikeyaa. Vaikka Shiva esiintyykin lukuisin eri nimin ja vaihtuvin piirtein, pysyy Shiva esimerkiksi Vishnua paremmin muotoruodussaan. Silti Shivallakin on monituiset muotonsa – sinisten paradoksien värjäämä askeettinen kerjäläinen, äkkipikaisuuspäissään pelätty tuhoaja, rakastettu perheenisä ja kosmisen tanssin tahdittaja. Shiva on Shiva, vaikka kookosrasvassa uppopaistettuna.

Pääasiallisesti matkan lopullinen päämäärä, *moksha* tulee shaivisteille totaalisenä Shivaan yhdistymisenä. Tämän tapahtumasarjan tarkemmat nyanssit erottavat shaivismin kuusi eri ryhmää toinen toisistaan, joskaan yksityiskohtainen *mokshan* varioiminen ei liene shaivismin pintakartoituksen kannalta oleellisinta.

Shaivismi on levinnäisyysalueiltaan jakautunein etelä- ja pohjoissuuntiin. Temppeleitä, kuvia, *lingameita* ja patsaita kuitenkin löytyy koko Etelä-Aasian karttamailta Nepalista Sri Lankaan. Muutamista keskeisistä Shivan kaupungeista ja temppeleistä mainittakoon Uttarakhandin pohjoinen Kedarnath, Varanasin kaupunki sekä myös vaishnaviiteille erityisen pyhä Rameswaramin kaupunki Tamil Nadun eteläisessä pohjukassa.

Shaktismi

Shakti ei ole vain Shivan puoliso ja energiamuoto, vaan myös oma hindulaisuuden haara, jonka räjäyttävää täydellistymistä sen palvojat kuumeella ja kiihkolla odottavat. Shaktin tuntemusta voidaan pitää perinteisenä vapauttavana tienä, mutta tieto tulee lähinnä

Täsmäase jokaiselle Intian etsijälle

Ensyklopedia matkaajan Intiaan on tanakka jättiläinen – käsikirja Intian ihmeitä ja kohteita tutkivan matkaajamarkiisin käyttöön. Kaoottinen, megalomaaninen, pirstaloituneen ristiriitainen, silti yllättävässä määrin yhtenäinen maa tarvitsee selityksen, vaikka sitten paperin ja painomusteen välityksellä.

Opas Intiasta kuittaa ensimmäisenä suomeksi kirjoitettuna matkaoppaana kaikki Intian osavaltiot, jokaisen unioniterritorion ja tuhdin kattauksen matkaajalle tiivistettyä merkityksellistä tietovirtaa. Mukana heiluvat niin uskonnot, ihmeet, ilmiöt, vinkit kuin maan monituiset matkakohteet ajattoman virkeällä vinkeellä kirjoitettuna.

Johdatus satojen tuhansien kylien ja tuhansien kaupunkien maahan käydään läpi alueellisia eroavaisuuksia huomioiden osavaltio- ja aluekohtaisesti. Intian etsijää ilahduttavat kohteita avaavat diagrammit ja syvällä kokemuspohjalla teräväpiirretyt tekemisen ja näkemisen yksityiskohdat. Tervetuloa taivaltaamaan idän ihmemaan sivukujia, matkailullisia mahtimaita ja tarmokkaita juonenkäänteitä.

9 789523 399303